

Det fria ordet – men vem har rätt till det?

Så har löven börjat falla efter den varmas- te hösten på länge. Diskussionen går het om klimatförändringar och global uppvärmning och oron är stor. Vinstintresse får aldrig gå före välbefinnande. Men överallt är det tydligt att så faktiskt är fallet och att de stora rösterna kör över de små.

Sverige och världens fattiga

I Sverige är valet över. Inte mycket sades i debatten om hur det svenska valet kan komma att påverka världens fattiga. Förutom oroade röster om hotet av minskade biståndsmedel, var biståndspolitik och utrikesfrågor i allmänhet långt ifrån en prioriterad fråga.

Enligt före detta biståndsminister Carin Jämtin är siffran för världens samlade bistånd 100 miljarder dollar, medan siffran för världens samlade militära utgifter är 1 000 miljarder dollar. Diskussionen har delvis handlat om granskning av biståndsmedlen. Givetvis måste insatserna granskas öppet och kunna diskuteras. Men att inte fortsätta sträva efter 1-procentsmålet vore en trist utveckling.

Högst oroväckande var Sverigedemokraternas framgång, med uppmuntran till ökad återvandring, heterogen stadsbildning och rädsla för ”kulturellt främmande enklaver” i samhället. Ett globalt samhälle innebär tydligt också sorgligt nog rädsla för det främmande.

Valet i Nicaragua

I Nicaragua har det också varit val. I detta nummer, som fokuserar på händelserna inför valet, får du möta några nicaraguaner och deras

tankar om hur de ska rösta. Hur den latin-amerikanska vänstervågen kommer att påverka Nicaragua återstår att se. Demokratiska val är en del i demokratiprocessen. Avgörande och grundläggande för dessa är yttrandefrihet, som just var temat för årets bokmessa.

Yttrandefriheten alltid aktuell

Yttrandefrihet, rätten att tänka, tala och skriva, är fortfarande lika aktuellt som för 1700-talets reformtänkare. Nu, 250 år senare är den på intet vis är allmängiltig. Någon oinskränkt yttrandefrihet har aldrig funnits. Samhällen har av olika skäl satt gränser för vad som får uttryckas. Och världen över sker just detta.

I de så kallade öppna demokratierna kringskärs den i namn av krig mot terrorism. I Nicaragua tillämpas yttrandefrihet. Men trots det sägs tre journalister ha mördats under oklara omständigheter under de senaste fem åren.

VFSN deltog i år igen på bokmässan tillsammans med tio andra föreningar från Solidaritetsrörelsens hus. Förutom vår monter anordnade vi även ett seminarium om yttrandefrihet i Nicaragua med Antonia Chavarría, från radiostationen *La Palabra de Mujer*, som vi lyckats bjuda hit gemensamt med Praktisk Solidaritet. Under tre veckors tid har Antonia besökt olika platser, föreningar, skolor, radiostationer och grupper för att berätta om sitt arbete i Paiwas.

I Nicaragua är radion det viktigaste kommunikationsmedlet. I ett land med så hög analfabetism är radion helt avgörande för att nå ut med information. För hur nyttjar man egentligen sin rätt att delta i demokratiprocessen som analfabet? Vilka utrymmen finns det?

Är det något som över huvud taget kommer att synas i valdebatten?

I Paiwas kämpar man för att, genom sin radio i det annars så machistiska samhälle där ordet tillhör männen, återta och ge röst åt kvinnorna. Denna radio är unik och tillhör varken något politiskt parti eller kyrkan. Den katolska kyrkan är en viktig maktfaktor i landet med starkt förtroende från allmänheten. Den konservativa linjen, såsom abortmotståndet, får ödesdigra konsekvenser varje dag. Kvinno- radion kämpar också mot ett hotande dammbygge i området som hotar ödelägga tusentals liv. De ansvariga håller tyst med information och planer.

Rätten till information

För ytterst är kunskap makt, där maktförhållandet handlar om vem som har rätt till information och rätten att yttra sig. Men det finns alltid en annan sida av sanningen. Och där på andra sidan finns miljontals röster som aldrig kommer till tals, många röster som tystas. Därför är vårt arbete för att ge röst åt de marginaliserade så viktigt: att ge röst åt de ordlösa.

Nästa nummer av *Nyheter från Nicaragua* kommer att fokusera på bland annat yttrandefriheten. Enligt planerna ska det komma ut strax innan jul.

Vi passar också på att i detta nummer välkomna och lyckönska vår nye koordinatör, John Lapidus, som precis installerat sig i Managua emellan två kontinenter, mitt i den spännande valupptakten bland vulkantoppar, soliga kaffeböner och gästvänliga salsarytmer.

Jennie Wangel

NYHETER FRÅN NICARAGUA

Nr 3-2006

Årgång 26

Nyheter från Nicaragua ges ut av Vänskapsförbundet

Sverige-Nicaragua, Tegelviksgatan 40, 116 41

Stockholm, e-post: nica_nyheter@yahoo.se, tel: 08-642 08 81.

Ansvarig utgivare: Erik Nilsson.

Redaktion: Ingvar Enghardt, Caroline Johansson, Gabriella Fahlström Spiik, Erik Nilsson, Wille Olsson, Sofía Sánchez, Lasse Wallin och Jennie Wangel.

Medarbetare i Nicaragua: Berit Svensson H

Redaktionen ansvarar ej för signerade artiklar.

Omslagsfoto: Lisa Hanson, Svalorna Latinamerika.

Prenumeration ingår i medlemsavgiften för VFSN som är 200 kronor per år. Beloppet sätts in på postgiro 87 06 91-3.

Du kan även prenumerera för 75 kronor per år. Enstaka nummer kan beställas från VFSN:s expedition.

VFSN:s kontaktpersoner:

Alingsås: Kenth Östlund, tel 0322-63 96 52; **Eskilstuna:**

Katarina Ylikiiskilä, tel 016-14 22 04; **Falköping:** Berit Eriksson, tel 0515-193 56; **Filipstad:** Valborg Frankén,

0590-120 58; **Färnebo:** Åsa Lilja, Färnebo folkhögskola, tel 0291-202 75; **Gävle:** Gerardo Lizano, 026-13 29 86; **Göteborg:** Helena Prane, 031-21 38 19;

Jönköping: Mats Svensson, tel 036-12 76 16; **Kalmar:** Bo Hellström, tel 0480-47 69 15; **Linköping:** Ingegerd

Hansson, tel: 013-21 28 76; **Luleå:** Rolf Viklund, tel 0920-26 90 15; **Lund:** Joachim Lentz, tel 040-46 47 36; **Malmö:** Marianne Gottfries, 040-97 85 12;

Stockholm: Föreningskontoret, tel 08-642 08 81;

Västerås: Lasse Wallin, tel 021-35 03 57.

